

**UCHWAŁA NR VII/43/2024  
RADY GMINY GRONOWO ELBLĄSKIE  
z dnia 27 listopada 2024 roku**

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej” na terenie Gminy Gronowo Elbląskie na lata 2024-2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r., poz. 1465), oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r., poz. 1673) **Rada Gminy Gronowo Elbląskie uchwala, co następuje:**

**§1.** Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2027 stanowiący załącznik do uchwały.

**§2.** Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gronowo Elbląskie.

**§3.** Traci moc uchwała XXI/125/2020 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 30 grudnia 2020r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Gronowo Elbląskie na lata 2021-2025.

**§4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY**  
  
**Krzysztof Dorosz**

### **Uzasadnienie**

Ustawą z dnia 9 marca 2023r. została zmieniona ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z ustawy „o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” został zmieniony na ustawę o „przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zastąpiono definicję przemocy w rodzinie na definicję przemocy domowej, zgodnie z zapisami konwencji stambulskiej.

Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673.) na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, między innymi poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały jest efektem prac przedstawicieli gminnych jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie Gminy Gronowo Elbląskie oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwięzionych w zjawisko przemocy domowej. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
  
Krzysztof Dorosz

Załącznik nr 1  
do Uchwały Nr VII/43/2024  
Rady Gminy Gronowo Elbląskie  
z dnia 27 listopada 2024 roku

**Gminny Program Przeciwdziałania  
Przemocy w Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy  
Domowej  
na terenie Gminy Gronowo Elbląskie  
na lata 2024 – 2027**



Gronowo Elbląskie listopad 2024 r.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY

*Krzysztof Dorosz*  
Krzysztof Dorosz

## I. WSTĘP

Samorząd Gminy Gronowo Elbląskie, podejmuje w ramach swoich działań także te których celem jest dążenie do poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców rozumianej m.in. jako minimalizowanie zagrożeń, a tym samym wzrost poczucia bezpieczeństwa.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem instytucji i organizacji publicznych jest ochrona osób przed przemocą w tym również przed krzywdzeniem ze strony osób bliskich.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej (art. 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej co jest podstawą do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Badania empiryczne oraz doświadczenie wskazują, że prawidłowo funkcjonujące środowisko rodzinne jest optymalnym środowiskiem rozwoju i samorealizacji. Natomiast przemoc jest jednym z ważnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny, jak i dla samorealizacji każdego z jej członków.

Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami.

Na podstawie znowelizowanych przepisów prawnych „przemoc w rodzinie” została zastąpiona pojęciem „przemoc domowa”. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie tylko na rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Osobami doświadczającymi przemocy w związkach bliskich, jak i osobami stosującymi przemoc są konkretne – indywidualne- osoby, a jej przyczyną nie są tylko dysfunkcje rodziny jako podstawowej komórki społecznej.

Konwencja stambulska definiuje przemoc domową *jako wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym , lub między byłymi lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielili miejsce zamieszkania, czy też nie*. Przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenia dotychczasowych form przemocy domowej o dwie



kolejne, tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc, a także zakres podmiotowego zastosowania ustawy. Krąg osób, na które oddziałują zmienione przepisy to obecnie także: były małżonek, były partner lub inne osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania.

Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami, do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- opracowywanie i realizacji programów przeciwdziałania przemocy domowej.

## **II. CHARAKTERYSTYKA PRZEMOCY DOMOWEJ**

Przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób, zwłaszcza najbliższych tj. w szczególności kobiet i dzieci. W wielu środowiskach akceptuje się bicie, stosowanie kar cielesnych i panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. Ponadto silne przekonanie, że wszystko, co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności z jednej strony wywołuje poczucie bezkarności osoby stosującej przemoc i bezradności osoby doznającej przemocy, a z drugiej strony – nasila niechęć innych osób do ingerowania w tzw. cudze sprawy rodzinne. W środowiskach charakteryzujących się dużą społeczną akceptacją przemocy, osoby doznające przemocy rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny, a z kolei osoby stosujące przemoc nie muszą obawiać się zewnętrznych nacisków na zmianę zachowań wobec najbliższych. Istotnym czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z aktualną sytuacją socjalno-ekonomiczną. Bezrobocie, problemy finansowe, mieszkaniowe czy zdrowotne, a także nawarstwianie się różnych problemów mogą wywoływać frustrację. To z kolei może sprzyjać pojawieniu się przemocy domowej. Osamotnienie osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia, w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

Dla przemocy charakterystyczna jest przewaga jednej ze stron. W przemocy zawsze występuje ona po stronie osoby stosującej przemoc. Celem przemocy jest wyrządzenie ofierze szkody, wywołanie bólu, zadanie cierpienia, poniżenie. Osoba

stosująca przemoc naraża na szkody zdrowie i życie osoby, która jej doświadcza. Osoba stosująca przemoc jest przy tym świadoma swoich działań. Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy. Dokonuje się ona poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka, manipulowanie, nie liczenie się z dobrem innej osoby, powodowaniem cierpienia.

### **III. DEFINICJA PRZEMOCY DOMOWEJ**

W świetle przepisu art.2 ust. 1 znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy domowej ( Dz.U. Z 2024r. poz. 424 ze zm.) przez przemoc domową – należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszenie jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

### **IV. FORMY PRZEMOCY**

Rozróżniamy następujące formy przemocy domowej:

- Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.
- Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.
- Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych.
- Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy



osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

- Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęć lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają, ośmieszają i inne.
- Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

Cykl przemocy składa się z trzech powtarzających się faz:

- Faza budowania napięcia – stopniowy wzrost napięcia i agresywności osoby stosującej przemoc,
- faza eskalacji – wybuch gwałtownej przemocy, zagrażającej życiu, zdrowiu osoby doznającej przemocy
- faza miesiąca miodowego- osoba stosująca przemoc wyraża żal, przeprasza za swoje zachowanie.

## V. DIAGNOZA SYTUACJI

Przemoc domowo jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku na różnych poziomach struktury społecznej.

Znaczący wpływ na stosowanie przemocy domowej ma dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że sposobem rozwiązywania problemów jest przemoc.

Znaczny wpływ na występowanie przemocy domowej mogą mieć uzależnienia, najczęściej występujące to uzależnienie od alkoholu. Statystyki pokazują, że wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu znajduje się pod

wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że osoby stosujące przemoc często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie. Coraz częściej przyczyną przemocy domowej jest uzależnienie nie tylko od alkoholu, ale także uzależnienie od innych substancji psychoaktywnych.

Badania realizowane na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej diagnozujące zjawisko przemocy w rodzinie wykazały, że, zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy domowej w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy (85%-90%). Nadal jednak około 10% dorosłych osób uznaje za normalne różnego rodzaju zachowania przemocowe. Prowadzone badania pokazują, że kobiety i mężczyźni różnią się w postrzeganiu zjawiska przemocy. W odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Osoby, które realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu często boją się reagować lub też nie wiedzą co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny też być kierowane do świadków przemocy. Większość osób będących świadkami przemocy, a nie podjęły żadnych działań, wskazywały, że nie zrobiły tego głównie ze względu na poczucie, że nie chcą się wtrącać, z obawy przed reakcją innych, ze strachu. Osoby badane były prawie jednomyślne w przekonaniu, że każdy, kto dostrzeżł przemoc w rodzinie wobec dziecka powinien zareagować

Z badań realizowanych na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dotyczących zjawiska przemocy wobec dzieci, wynika, że najbardziej rozpowszechnioną formą przemocy domowej wobec dzieci była przemoc psychiczna. W dalszej kolejności występowało zaniedbanie i przemoc psychiczna. Nieznacznie częściej osobą stosującą przemoc był mężczyzna.

Kolejną grupą osób objętych badaniem na temat skali zjawiska przemocy, były osoby starsze i niepełnosprawne. Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród osób niepełnosprawnych, najczęściej formą przemocy była przemoc psychiczna oraz fizyczna. Natomiast u osób starszych występowały w kolejności: przemoc



psychiczna, fizyczna i ekonomiczna. Z badań dotyczących przemocy wobec osób niepełnosprawnych i starszych wynika, że niemalże zawsze różne formy przemocy łączyły się ze sobą i były stosowane razem lub naprzemiennie wobec tej samej osoby.

Osoby stosujące przemoc wobec niepełnosprawnych i starszych to najczęściej mężczyźni (mężowie, partnerzy, ojcowie, synowie). Najczęściej wskazywane przejawy wobec tych osób to: znieważenie, wyzwiska, ośmieszanie, lekceważenie, zastraszanie, szantażowanie, zabieranie/używanie własności bez zgody osoby, popychanie, szturchanie, odbieranie pieniędzy.

Gmina Gronowo Elbląskie na dzień 31 grudnia 2023r. liczyła 4.803 mieszkańców. Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, najbliższym otoczeniu czy też w szkole. Rozmiar bezrobocia i ubóstwo powodują dużą marginalizację jednostek i grup społecznych, oraz rozwarstwienie społeczne przez co stają się najtrudniejszymi problemami lokalnymi.

Negatywne skutki bezrobocia to:

1. pogorszenie sytuacji materialnej osoby/rodziny,
2. pogorszenie stanu zdrowia,
3. pogorszenie relacji między członkami rodziny,
4. wzrost występowania zachowań patologicznych np. alkoholizm, przemoc.

Za przemoc domową jest odpowiedzialna wyłącznie osoba, która tę przemoc stosuje. Utrata pracy często wyzwala negatywne emocje, z którymi jednostka nie radzi sobie sama. W efekcie sięga często po alkohol, co doprowadza do konfliktów domowych. Prowadzenie spraw dotyczących przemocy jest trudnym i żmudnym zajęciem. Coraz częściej wobec rodzin z zachowaniami destrukcyjnymi, sąsiedzi bądź znajomi, zgłaszają fakt przemocy. Trudniej jest wykryć przypadki przemocy w rodzinach dobrze usytuowanych, mieszkających w osiedlach domów jednorodzinnych, których członkowie często pełnią wysokie funkcje w życiu zawodowym. W środowisku zjawisko przemocy pozostaje nadal tematem wstydliwym, zwłaszcza dla osób doznających przemocy. Przemoc domowa prowadzi też do powstawania szkód zdrowotnych (fizycznych i emocjonalnych), których jednym ze skutków jest rezygnacja z poszukiwania pomocy i wycofanie oraz przekonanie, że nic ani nikt nie zmieni sytuacji.

Ze zjawiskiem przemocy domowej na terenie Gminy Gronowo Elbląskie spotykają się przedstawiciele Policji, pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciele służby zdrowia, pracownicy szkół, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi.

Z informacji przekazanych przez dzielnicowych Posterunku Policji w Gronowie Elbląskim wynika, że w 2023r funkcjonariusze podejmowali 68 interwencji domowych w rodzinach, najczęstszym powodem były nieporozumienia, w tym wywoływane pod wpływem alkoholu. W 7 przypadkach interwencja zakończyła się założeniem „Niebieskiej Karty”. Podczas prac Zespołu Interdyscyplinarnego w Gronowie Elbląskim, stwierdzono, że w stosunku do osób nadużywających alkoholu (w 90% procedur sprawca nadużywał alkoholu), kierowane były zarzuty domowników o znęcanie się psychiczne, izolowanie oraz przemoc fizyczną. W 2023r. odbyło się 15 spotkań członków grup roboczych (później Grup Diagnostyczno-Pomocowych). Skład Grupy był zawsze dobierany indywidualnie w zależności od aktualnych potrzeb rodziny. Standardowo do każdej Grupy (Roboczej później Diagnostyczno-Pomocowej) powoływany był pracownik socjalny i dzielnicowy, na którego terenie zamieszkuje dana rodzina. Inni członkowie Grup byli powoływani w zależności od potrzeb.

W 2023 roku na terenie Gminy Gronowo Elbląskie założonych zostało 7 Procedur „Niebieskie Karty”. W większości przypadków głównym problemem było nadużywanie alkoholu, agresja pod jego wpływem, konflikty rodzinne lub toczące się w Sądach sprawy rozwodowe. W przypadku stwierdzenia nadużywania alkoholu w rodzinie, członek Grupy kierował wniosek do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim o wszczęcie postępowania wobec danej osoby. W stosunku do tych osób Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim wszczyniała procedurę zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W większości przypadków wezwane osoby nie stawiały się w wyznaczonym terminie. Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, że przeciętna realizacja procedury „Niebieskie Karty” trwała około 10 miesięcy. Powodem zakończenia procedury było stwierdzenie ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy. Jednocześnie zdarza się, że w rodzinie wielokrotnie zakładana jest procedura „Niebieskie Karty”, a potem osoby wskazane



jako pokrzywdzone odmawiają współpracy z uprawnionymi organami. Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czy Zespół Interdyscyplinarny w sytuacjach konfliktowych wykorzystywane są wielokrotnie jako straszak.

W roku 2023 łączna liczba założonych Niebieskich Kart wyniosła 7, ponadto realizowano 2 Niebieskie Karty założone w roku 2022. Wszystkie procedury wszczęte zostały podczas interwencji funkcjonariuszy Policji w rodzinach. Wiąże się to z tym, że osoby doznające przemocy, zwracają się o pomoc zazwyczaj w sytuacji nasilonej przemocy ze strony sprawcy. W obawie o swoje zdrowie a nawet życie dzwonią na numer alarmowy. Liczba rodzin korzystających i objętych pomocą grup roboczych to: 9 rodzin w których pozostawało 28 osób.

#### **§I. ZADANIA ZESPOŁU INTERDYSYPLINARNEGO W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ**

Z przemocą stykają się przedstawiciele różnych instytucji których ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej obliguje do reagowania i podejmowania działań wspierających, pomocowych i zapobiegających. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego polegają przede wszystkim na:

1. rzetelnej informacji o zjawisku przemocy (jego przyczynach i konsekwencjach) wśród mieszkańców Gminy Gronowo Elbląskie, w tym młodzieży,
2. Poprawie skuteczności działania instytucji publicznych,
3. Indywidualizacji rodzaju proponowanej pomocy do specyfiki problemu.
4. Rozwoju nowych form pracy środowiskowej.
5. Poprawie sytuacji zawodowej i materialnej rodzin.

Wymiana informacji pomiędzy członkami Zespołu Interdyscyplinarnego dokonuje się poprzez informację telefoniczną, listową, mailową oraz poprzez spotkania w grupach. Do działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej należy przede wszystkim:

1. Podejmowania działań wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
2. Diagnoza sytuacji, potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej,
3. Udzielanie kompleksowych informacji o:



- możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej,
  - formach pomocy małoletnim doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
  - możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy domowej.
4. Organizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej.
  5. Zapewnienie osobie doznającej przemocy, w zależności od potrzeb, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej lub w innej placówce, w tym prowadzonej przez organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
  6. Udział pracownika socjalnego w opracowaniu przez grupę diagnostyczno-pomocową indywidualnego planu pomocy,
  7. Podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w środowisku domowym, w szczególności składaniu systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby doznającej przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez grupę diagnostyczno-pomocową.
  8. Prowadzenie rozmów w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informowanie osoby stosującej przemoc domową o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.
  9. Monitorowanie efektów podjętych działań pomaganie w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.
  10. Udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy w uzasadnionych przypadkach udzielanie pomocy finansowej w formie

zasiłków stałych, okresowych, celowych, udzielanie pomocy rzeczowej np. przekazywanie odzieży, żywności z FEAD.

11. W razie potrzeby zwracanie się do Policji o podjęcie działań prewencyjnych zgodnie z kompetencjami.

## **II. CELE PROGRAMOWE**

### **1. Cel główny**

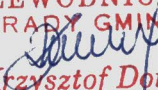
Wzmocnienie systemu działającego na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny/osób oraz przeciwdziałania przemocy wśród mieszkańców Gminy Gronowo Elbląskie.

### **2. Cele szczegółowe**

- 1) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Gronowo Elbląskie,
- 2) zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 3) zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą,
- 4) podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową,
- 5) podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą domową i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu,
- 6) oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez rozmowy motywacyjno-dyscyplinujące oraz poprzez działania korekcyjno-edukacyjne.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek, takich jak: specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
  
Krzysztof Dorosz

**Cel 1.****Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Gronowo Elbląskie**

| <b>Lp.</b> | <b>Zadanie</b>                                                             | <b>Działania</b>                                                                      | <b>Termin realizacji</b> | <b>Realizatorzy/P artnerzy</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.         | Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy domowej | a) sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja | 2024-2027                | <ul style="list-style-type: none"><li>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,</li><li>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,</li><li>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim,</li><li>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,</li><li>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,</li><li>- inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej</li></ul> |



**Cel 2.****Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy**

| Lp. | Zadanie                                                                                                                           | Działania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Termin realizacji | Realizatorzy/ Partnerzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej | a) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,<br>b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową,<br>c) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach oraz możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,<br>d) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową,<br>e) monitorowanie sytuacji osób oraz rodzin dotkniętych przemocą,<br>f) opracowanie oraz realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,<br>g) zbieranie materiałów niezbędnych do realizacji procedury „Niebieskie Karty” | 2024-2027         | - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,<br>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,<br>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim,<br>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,<br>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,<br>- inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej |

**Cel 3.****Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą**

| Lp. | Zadanie                                                                         | Działania                                                                                                                                                                                                                               | Termin realizacji | Realizatorzy/Partnerzy                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej osobom doznającym przemocy domowej | a) współpraca z instytucjami<br>b) udzielanie świadczeń pieniężnych                                                                                                                                                                     | 2024-2027         | - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 2.  | Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom doznającym przemocy domowej       | a) prowadzenie pracy socjalnej<br>b) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa w ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu<br>c) edukowanie osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw | 2024-2027         | - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim<br>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,<br>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim,<br>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,<br>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo |

|    |                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Łagodzenie następstw zjawiska przemocy domowej | <p>a) motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz programie psychologiczno-terapeutycznym,</p> <p>b) kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz programie psychologiczno-terapeutycznym</p> | 2024-2027 | <p>Elbląskie,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu</li> <li>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim</li> <li>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,</li> <li>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim,</li> <li>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,</li> <li>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,</li> <li>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu</li> </ul> |
|----|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



**Cel 4.**

**Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą domową,**

| Lp. | Zadanie                                                                     | Działania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Termin realizacji | Realizatorzy/<br>Partnerzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej | <p>a) podnoszenie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez:<br/>zamieszczanie informacji na stronie internetowej, dostęp do ulotek oraz do innych materiałów edukacyjno-informacyjnych itp.,</p> <p>b) prowadzenie dla dzieci oraz dorosłych wszelkich działań profilaktycznych i terapeutycznych,</p> <p>c) prowadzenie wśród dzieci oraz młodzieży profilaktyki w zakresie przemocy i agresji m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki,</p> <p>d) organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,</p> <p>e) uczestnictwo w kampaniach prowadzonych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,</p> <p>f) edukacja rodziców i dzieci w zakresie przeciwdziałania agresji, uzależnień i dobrych</p> | 2024-2027         | <p>-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim</p> <p>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek Policji w Gronowie Elbląskim,</p> <p>-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,</p> <p>- służba zdrowia,</p> <p>kuratorzy sądowi</p> |

|  |  |                                          |  |  |
|--|--|------------------------------------------|--|--|
|  |  | wzorców rodziny,                         |  |  |
|  |  | g) promocja modelu zdrowego trybu życia. |  |  |

#### Cel 5.

**Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą domową oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu**

| Lp. | Zadanie                                                                                                                | Działania                                                                                                                                                                                                                                                | Termin realizacji | Realizatorzy/Partnerzy                                                                                                                                                    |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy domowej oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu | <p>a) udział w szkoleniach, konferencjach, warsztatach dla służb podejmujących działania na rzecz osób a także rodzin uwikłanych w przemoc,</p> <p>b) organizowanie spotkań, które mają na celu pomoc w trudnych sytuacjach oraz wymianę doświadczeń</p> | 2024-2027         | <p>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim</p> <p>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- Komisariat Policji w Elblągu, Posterunek</p> |

|  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  | <p>Policji w Gronowie Elbląskim,</p> <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,</p> <p>- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu</p> |
|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Cel 6.

#### Oddziaływanie na sprawców przemocy domowej poprzez działania korekcyjno-edukacyjne

| Lp. | Zadanie                                              | Działania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Termin realizacji | Realizatorzy /Partnerzy                                                                                                                                         |
|-----|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Prowadzenie działań motywacyjnych do zmiany zachowań | <p>a) rozmowy motywujące do zmiany zachowań,</p> <p>b) występowanie do prokuratury z zawiadomieniami w związku z podejrzeniem popełnienia czynów określonych w art. 2§2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,</p> <p>c) kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz do programu</p> | 2024-2027         | <p>- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim,</p> <p>- Komisariat Policji w Gronowie</p> |



|  |                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | psychologiczno-<br>terapeutycznego,<br><br>d) kierowanie do udziału w<br>terapii uzależnienia | Elbląskim,<br><br>- Gminna<br>Komisja<br>Rozwiązywa<br>nia<br>Problemów<br>Alkoholowyc<br>h w<br>Gronowie<br>Elbląskim,<br><br>- placówki<br>oświatowe,<br><br>- inne<br>jednostki<br>działające na<br>rzecz<br>przeciwdział<br>nia przemocy<br>domowej |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej są:

Osoby doznające przemocy domowej do których zaliczamy:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków osoby wspólnie zamieszkujące i gospodarujące oraz jej wstępnych,
- f) zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Osoby stosujące przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej.

Świadkowie przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielenia pomocy w razie wystąpienia zjawiska przemocy domowej.

Społeczność lokalna.

## **VI. RALIZATORZY PROGRAMU**

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej,

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim,
- 2) Dzielnicowi,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gronowie Elbląskim,
- 4) Placówki oświatowe z terenu Gminy Gronowo Elbląskie,
- 5) Przedstawiciele służby zdrowia,
- 6) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu,
- 7) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej – Sąd Rejonowy w Elblągu.

## **VII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU**

Program będzie realizowany na terenie Gminy Gronowo Elbląskie w latach 2024-2027. Działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

## **VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU**

Program będzie finansowany z dotacji oraz ze środków budżetu Gminy Gronowo Elbląskie oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł w miarę możliwości.

Budżet na 2024r. - 7.500zł (6.000zł – dotacja, 1.500zł – środki własne).

Budżet na lata 2025-2027 – na poziomie roku 2024 lub większy.

## **IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU**

- 1) zmniejszenie poczucia bezradności osób doznających przemocy domowej,
- 2) zmniejszenie rozmiaru przemocy domowej,
- 3) zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego zjawiska na terenie Gminy Gronowo Elbląskie,

- 4) pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- 5) zwiększenie skuteczności działań,
- 6) zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

## **X. MONITOROWANIE PROGRAMU**

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim będzie co roku przedkładał Wójtowi Gminy Gronowo Elbląskie raport z realizacji programu. Realizacja programu będzie monitorowana na bieżąco, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim na podstawie informacji uzyskanych od realizatora programu. Przy ocenie programu pod uwagę będą brane następujące wskaźniki:

1. liczba osób/rodzin objętych pomocą,
2. liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
3. ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych,
4. liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno-Pomocowych,
5. liczba uruchomionych procedur „Niebieska Karta”,
6. liczba osób doznających przemocy domowej,
7. liczba osób biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz programach psychologiczno-terapeutycznych,
8. liczba przeprowadzanych kampanii profilaktycznych,
9. liczba interwencji.

## **XI. UWAGI KOŃCOWE**

Zakłada się, że „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025” ma charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje, służby i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie.



Za koordynację przedsięwzięć podejmowanych w ramach realizacji Programu oraz inicjowanie konieczności wprowadzania zmian do obowiązującego dokumentu odpowiada Zespół Interdyscyplinarny w Gronowie Elbląskim.

Niniejszy Program wytycza ogólne kierunki działania na przestrzeni 5 lat i może podlegać modyfikacjom i uzupełnieniom wynikającym z bieżących doświadczeń, zmian prawnych i organizacyjnych.

PRZEWODNICZĄCY  
RADY GMINY  
*Krzysztof Dorosz*